

**Силабус курсу
«Релігієзнавство»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)

Дні занять: середа, ауд. 171, I-III пари
Консультації: понеділок, ауд. 1009, V пара

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 3, 90 год. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Доктор історичних наук, професор **Бистрицька Елла Володимирівна**

Контактна інформація elherman@ukr.net +380672578284

Опис дисципліни

Дисципліна «Релігієзнавство» спрямована на формування у студентів базових теоретичних знань щодо релігії, релігійних процесів в Україні та світі у минулому та сучасний період, визначення їх місця і ролі у суспільному розвитку; вміння розрізняти особливості і спрямованість конфесійної діяльності різних релігійних організацій з метою адекватної оцінки заходів, спрямованих на відродження духовної культури української нації, суспільний діалог віруючих різних релігій та віруючих і невіруючих, для побудови демократичного громадянського суспільства; навичок проведення роз'яснювальної роботи з метою упередження і подолання релігійного екстремізму і фанатизму, явищ політизації релігії, протидії використанню релігії для розпалювання расової, міжнаціональної ворожнечі, посягання на права і свободу людини; вміння контактувати цивілізовано і професійно в процесі фахової діяльності з представниками інших релігій і конфесій й підтримувати толерантні, гуманні стосунки з віруючими різних релігій і невіруючими й, таким чином, сприяти становленню громадянського суспільства, збереженню стабільності й безпеки України.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Предмет і завдання курсу «Релігієзнавство».	Знати предметну область дослідження релігієзнавства, його структурні системи та категоріальний апарат, основні теоретико-методологічні підходи до вивчення релігії, структуру сучасних релігій та їх класифікацію. Вміти аналізувати міждисциплінарні зв'язки релігієзнавства.	Обговорення, дискусія, тести
4/4	2. Світові релігії.	Знати історичні умови виникнення буддизму, християнства, ісламу, особливості їх віровчення і культу, основні течії та тенденції розвитку. Сформувати знання про основні етапи становлення християнства, його церковної організації та основні течії. Вміння працювати з джерелами та аналізувати інформацію.	Обговорення, тести, презентації
0/2	3. Християнство у Київській Русі.	Сформувати знання про запровадження християнства в Київській Русі як релігійну реформу цивілізаційного	Обговорення, презентації, тести

		характеру. Знати складові елементи церковної організації та особливості змістового компоненту Київського християнства. Навики аналізу релігійних процесів та їх наслідків для суспільно-політичного життя України.	
2/2	4. Українська православна церква: історія і сучасний стан.	Знати історичні закономірності розвитку Православної церкви, суспільно-політичну і культурницьку роль в умовах бездержав'я, канонічні засади її функціонування в минулому та на сучасному етапі. Навики аналізу державно-церковних відносин, моделювання міжконфесійного діалогу та перспективи його впливу на розвиток суспільних процесів.	Обговорення, дискусія, тести
2/2	5. Українська Греко-католицька церква у XVI – XXI ст.	Розкривати зміст та здійснювати аналіз соціокультурних процесів, що призвели до виникнення Греко-католицької церкви. Знати особливості та зміст її діяльності на усіх етапах історичного розвитку. Володіти навиками аналізу міжконфесійних процесів, які зумовлені суспільно-історичним і культурним розвитком України.	Обговорення, дискусія, тести
2/2	6. Свобода совісті та її здійснення в Україні	Характеризувати поняття «свобода совісті». Володіти знаннями про здійснення свободи совісті і віросповідання в зарубіжних країнах та Україні у минулому та на сучасному етапі. Розрізняти основні моделі державно-церковних відносин. Засвоїти мінімум правових знань про конституційні принципи свободи совісті, законодавчі акти, які служать основою державно-церковних і міжконфесійних відносин, визначають принципи функціонування церков і релігійних організацій	Обговорення, презентації, тести

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПРН 35.	Уміння обирати залежно від ситуації найбільш адекватні інформаційні засоби та канали комунікації зі споживачами та діловими партнерами.

ПРН 36.	Уміння чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки та переконання, вести результативні ділові бесіди, підтримувати гармонійну соціальну мережу ділових та особистісних контактів.
ПРН 37.	Уміння дотримуватися етики ділового спілкування, етичних норм та нормативів суспільної поведінки.
ПРН 38.	Знання професійного дискурсу, термінології свого фаху.

Літературні джерела

1. Академічне релігієзнавство. Підручник /За наук. ред. проф. А. Колодного. – К.: Світ Знань, 2000. 862 с.
2. Релігієзнавчий словник /За ред. А. Колодного і Б. Лобовика. – К.: Четверта хвиля, 1996. 392 с.
3. Релігієзнавство: Підручник /За ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. – К.: Академія, 2000. 408 с.
4. Религиоведение. Хрестоматия. – М., 2000.
5. Яроцький П. Л. Релігієзнавство (сучасні релігійні процеси у світі й Україні): підручник. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. 442 с.
6. Історія релігії: Збірник документів і матеріалів /Упорядники: Е.Бистрицька, І. Зуляк. – Тернопіль: Астон, 2003. 524 с.
7. Буддизм / Сост. Я. В. Боцман. – Харків: Фолио, 2001. 992 с.
8. Эррикер К. Буддизм. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 1999. 304 с.
9. Кеоун Д. Буддизм. – М.: Весь Мир, 2001. 172 с.
10. Коран / пер. И. Ю. Крачковского. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001.
11. Максуд Р. Ислам. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2001. 304 с.
12. Сурдель Д., Сурдель Ж. Цивилизация классического ислама. – Екатеринбург: У-фактория, 2006. 544с.
13. Головащенко С. Історія християнства: курс лекцій. Навчальний посібник – К.: Либідь, 1999. 352 с.
14. Головащенко С. Біблієзнавство. Вступний курс. – К.: Либідь, 2001. 496 с.
15. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін. – К.: Т-во «Знання», 1999. 735 с.
16. Історія релігії в Україні: у 10-ти т. //Редкол.: А. Колодний та ін. – К., 2001 – 2013.
17. Ульяновський В. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Української Центральної ради): навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 200с.
18. Ульяновський В. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Гетьманату Павла Скоропадського): Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 320 с.
19. Андрусишин Б. А. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Директорії УНР): Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 176 с.
20. Здіорук С. І. Суспільно-релігійні відносини: виклики України ХХІ століття. – К.: Знання України, 2005. – 552 с. //Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/Zdior_book/index.htm

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (тема 1) – робота на семінарських заняттях, тести	10
Модуль 2 (тема 2) – робота на семінарських заняттях, тести	30
Модуль 3 (теми 3 - 6) – робота на семінарських заняттях, тести	40
Підсумковий контроль (теми 1 - 6) – тести	20